

Profilul umanist din filiera teoretică

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I. TÊTEL

(30 punct)

Îrja a vizgalapra a feladatok sorszámát, és tûntesse fel mellettük a helyes válasz megfelelõ betûjelét! Egyetlen helyes válaszlehetõség van.

1. A kortárs társadalomban a családi instabilitáshoz hozzájáruló egyik tényezõ:

a. a családtagok közelsége	c. a házastársak közötti társadalmi és kulturális különbségek
b. az érzelmek	d. az érzelmi támasz

2. A vallási szervezetekben a hit, az erkölcs, a rituálék tekintetében bekövetkezett változások jelentik:

a. a vallási változást	c. az e világnak való megfelelést
b. a gazdasági változást	d. a jogi szerepvállalás csökkenését

3. A nemzeti, etnikai és csoportérdekek előmozdítása funkciója:

a. a politikai pártoknak	c. az egyháznak
b. a családnak	d. a magáncégeknek

4. Annak gyakorlata, hogy egy személyt hátrányos helyzetbe hoznak a társadalomban azért, mert etnikai kisebbséghez tartozik, az egyik formája:

a. a kohézióknak	c. a konszenzusnak
b. a diszkriminációknak	d. a jogok tiszteletben tartásának

5. A szankciók elkerülése és a munkakörülmények javítása érdekében a munkaerõ kolektív hatalmának a felhasználása sajátja:

a. az informális ipari konfliktusoknak	c. az önkényuralmi rendszereknek
b. a korrupciónak	d. a formális ipari konfliktusoknak

6. A megvesztegetés elfogadása egy köztisztviselő által a helyi közigazgatási állásra kiírt pályázat eredményének befolyásolása érdekében, egyik formája:

a. a normalitásnak	c. a társadalmi konfliktusnak
b. kölcsönös előnynek	d. a korrupciónak

7. Az oktatás, amelyről akkor beszélünk, amikor a tanulók tanórán kívüli tevékenységekben, versenyeken és olimpiákon vesznek részt:

a. non-formális	c. informális
b. formális	d. illegális

8. Az elv, amely a bel- és külügyekben szabadon döntõ államok alapjául szolgál:

a. a reprezentativitás elve	c. a nemzeti szuverenitás elve
b. többpártiság elve	d. a hatalomszétválasztás elve

9. Amire a nem-kormányzati szervezetek egyik jellemzője vonatkozik:

a. a törvényszegés	c. a személyi szabadság korlátozása
b. a kormányzati döntések befolyásolása	d. a társadalmi egyenlõtlenségek előmozdítása

10. A súlyos bûncselekmények körébe tartozik:

a. csendháborítás	c. a forgalmi szabályok megszegése
b. a kémkedés	d. a köszönésre vonatkozó társadalmi szokások megszegése

II. TÉTEL

(30 pont)

Adott az alábbi szöveg:

A korrupció és a feketegazdaság jelensége gyakorlatilag feltartóztatja egy ország gazdasági fejlődését. A korrupció bizonytalanságot teremt az üzleti környezetben, csökkenti a beruházások szintjét, és akadályozza az egységes piac zavartalan működését. Mindenekelőtt a kormányokba, a közintézményekbe és általában a demokráciába vetett bizalmat ássa alá. Ehhez világos korrupcióellenes stratégiákra és a nemzetközi szervezetek tapasztalatára való támaszkodásra van szükség.

- a. Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát egyetlen mondatban! **2 pont**
- b. Soroljon fel két szociológiai fogalmat a szövegből! **2 pont**
- c. Fejtse ki a b. alponthan említett két szociológiai fogalom jelentését! **6 pont**
- d. Magyarázza meg körülbelül egy oldal terjedelemben, a b. alponthan említett szociológiai fogalmak közötti összefüggéseket! **8 pont**
- e. Állítson fel egy szociológiai kutatási hipotézist a megadott szöveg felhasználásával! **6 pont**
- f. Érvekkel támassza alá a *nonformális oktatásnak a szocializációs folyamatban betöltött szerepére* vonatkozó véleményét! **6 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- 1. Határozza meg a *szociológiai megfigyelés* fogalmát! **3 pont**
- 2. Sorolja fel az *család* két jellemzőjét! **6 pont**
- 3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *társadalmi csoport* és a *szociológiai ankét* fogalmai között! Pontot ér:
  - a. a két fogalom szociológiai értelemben való használata **2 pont**
  - b. a kért összefüggés bemutatása **4 pont**
  - c. a kidolgozott szöveg koherenciája **1 pont**
  - d. a követelményben megjelölt terjedelemben való illeszkedés **2 pont**
- 4. Konkrét példával szemléltesse, ahogyan *egy formális társadalmi kapcsolat megvalósul!* **6 pont**
- 5. Érveljen azon kijelentés mellett, mely szerint *a modern társadalmakban a megszerzett státuszok mobilitása széleskörűbb, mint a hagyományos társadalmakban!* **6 pont**